

Publicatieblad

van de Europese Unie

C 115

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

52e jaargang
20 mei 2009

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	I <i>Resoluties, aanbevelingen en adviezen</i>	
	ADVIEZEN	
	Europese Centrale Bank	
2009/C 115/01	Advies van de Europese Centrale Bank — van 21 april 2009 — betreffende een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende ratingbureaus — (CON/2009/38)	1
<hr/>		
	II <i>Mededelingen</i>	
	INTERINSTITUTIONELE AKKOORDEN	
	Commissie	
2009/C 115/02	Aanvaarding van de richtsnoeren voor het onderzoek van de steunmaatregelen van de staten in de visserij- en de aquacultuursector	15
<hr/>		

IV *Informatie*

INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE INSTELLINGEN EN ORGANEN VAN DE EUROPESE UNIE

Commissie

2009/C 115/03	Wisselkoersen van de euro	16
---------------	---------------------------------	----

V *Bekendmakingen*

BESTUURLIJKE PROCEDURES

Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO)

2009/C 115/04	Aankondiging van algemeen vergelijkend onderzoek EPSO/AD/174/09	17
---------------	---	----

PROCEDURES IN VERBAND MET DE UITVOERING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE HANDELSPOLITIEK

Commissie

2009/C 115/05	Bericht van het naderende vervallen van bepaalde antidumpingmaatregelen	18
2009/C 115/06	Bericht van het naderend vervallen van bepaalde antidumpingmaatregelen	19

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

ADVIEZEN

EUROPESE CENTRALE BANK

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 21 april 2009

betreffende een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende ratingbureaus

(CON/2009/38)

(2009/C 115/01)

Inleiding en rechtsgrondslag

1. Op 17 december 2008 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) van de Raad van de Europese Unie een verzoek om een advies inzake een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de ratingbureaus ⁽¹⁾ (hierna „de ontwerpverordening” te noemen) ⁽²⁾.
2. De adviesbevoegdheid van de ECB is gebaseerd op artikel 105, lid 4 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Overeenkomstig de eerste volzin van artikel 17.5 van het Reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies aangenomen.

Algemene opmerkingen

3. De ECB verwelkomt de doelstellingen van de ontwerpverordening ⁽³⁾ en ondersteunt het recent op de G20 vergadering van de ministers van financiën en de centrale-bankpresidenten op 14 maart 2009 ⁽⁴⁾ bereikte akkoord als deel van de internationaal gecoördineerde initiatieven ter versterking van het regelgevend kader voor ratingbureaus. De ECB meent dat de regelgevende initiatieven betreffende ratingbureaus de volgende doelstellingen dienen te hebben ⁽⁵⁾. Ten eerste dienen het transparantieniveau voor de uitgifte van ratings en de voortdurende controle ervan te worden verbeterd voor een betere vergelijkbaarheid van de ratingbeoordelingen en ter bevordering van de concurrentie binnen de rating-industrie. Ten tweede dient het ratingproces te voldoen aan passende kwaliteits- en integriteitstandaarden. Gezien de financiële stabiliteit is het van het allergrootste belang dat het ratingproces niet leidt tot overmatige volatiliteit van ratings, wat zou kunnen leiden tot een scherpe herprijzing van activa en het marktvertrouwen zou kunnen schaden. Ten derde, dient de integriteit en de onafhankelijkheid van ratingbureaus te worden gehandhaafd door te verzekeren dat belangenconflicten ofwel vermeden worden, ofwel naar behoren worden aangepakt binnen een transparant regelgevend kader.

⁽¹⁾ COM(2007) 1 definitief, 12 november 2008. Beschikbaar onder www.eur-lex.europa.eu

⁽²⁾ Dit advies is gebaseerd op de versie van 12 november 2008 waaromtrent de ECB formeel geconsulteerd werd. De ontwerpverordening onderging verdere wijzigingen in de werkgroep van de Raad.

⁽³⁾ De ECB merkt op dat de ontwerpverordening gebaseerd is op artikel 95 van het Verdrag en niet op artikel 47, lid 2, dat de rechtsgrondslag is voor richtlijnen.

⁽⁴⁾ Zie het Communiqué — Meeting of Finance Ministers and Central Bank Governors, Verenigd Koninkrijk, 14 maart 2009. Beschikbaar onder www.g20.org

⁽⁵⁾ Zie de bijdrage van het Eurosysteem aan openbare raadpleging aangaande de ontwerp-richtlijn/verordening van de Commissie aangaande ratingbureaus, september 2008 (verder de „Bijdrage van het Eurosysteem”), beschikbaar op de website van de ECB onder [ww.ecb.europa.eu](http://www.ecb.europa.eu)

Toepassingsgebied van de ontwerpverordening

4. De ontwerpverordening dient te gelden voor „ratings die bedoeld zijn om voor regelgevings- of andere doeleinden te worden gebruikt” door gereguleerde instellingen van de financiële sector (kredietinstellingen, beleggingsondernemingen, verzekeringsondernemingen en herverzekeringsondernemingen, instellingen voor collectieve belegging in effecten (ICBE's) en instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening) en openbaar worden gemaakt of op basis van abonnement worden verspreid⁽⁶⁾. Bovendien mogen die gereguleerde instellingen voor regelgevingsdoeleinden alleen gebruik maken van ratings die zijn afgegeven door ratingbureaus die in de EU zijn gevestigd en overeenkomstig de ontwerpverordening geregistreerd zijn⁽⁷⁾.

Hoewel de ECB het brede toepassingsgebied van de ontwerpverordening steunt, heeft zij de volgende opmerkingen:

Ten eerste, de uitdrukking „voor regelgevings- of andere doeleinden” duidt op een voorkeur voor een breed toepassingsgebied van de ontwerpverordening, maar de memorie van toelichting bij de ontwerpverordening en de effectbeoordeling van de Commissie pleiten eerder voor een striktere benadering waarbij de ontwerpverordening uitsluitend voor regelgevingsdoeleinden gebruikte ratings zou beslaan⁽⁸⁾. De Commissie argumenteert dat de voorgestelde benadering „proportioneel” is aangezien zij niet bedoeld is voor alle ratingbureaus, maar alleen voor de bureaus waarvan de ratings door financiële instellingen voor regelgevingsdoeleinden worden gebruikt, d.w.z die dus grote gevolgen kunnen hebben voor het financiële stelsel⁽⁹⁾. De ontwerpverordening echter maakt enerzijds gewag van de doelstelling „een gemeenschappelijke benadering” in te voeren „om te garanderen dat de ratings die in de Gemeenschap worden gehanteerd van hoge kwaliteit zijn”⁽¹⁰⁾ en de doelstelling dat alle ratings die gebruikt worden door financiële instellingen die onder Gemeenschapswetgeving vallen, hoogwaardig zijn en afgegeven zijn door ratingbureaus die aan strenge vereisten zijn onderworpen⁽¹¹⁾, en anderzijds, de meer beperkte doelstelling alleen een verplichte registratie voor in de EU gevestigde ratingbureaus en de poging ervoor te zorgen dat hun ratings door financiële instellingen in de Gemeenschap voor regelgevingsdoeleinden worden gebruikt⁽¹²⁾. Verder verduidelijkt de ontwerpverordening de toepasselijke regels voor effecten niet waarvoor een prospectus werd gepubliceerd krachtens Richtlijn 2003/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 betreffende het prospectus dat gepubliceerd moet worden wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel worden toegelaten en tot wijziging van Richtlijn 2001/34/EG⁽¹³⁾ en die krachtens de ontwerpverordening een rating krijgen.

Ten tweede, de ontwerpverordening definieert „regelgevingsdoeleinden” in haar verklaring aangaande het toepassingsgebied hoofdzakelijk door verwijzingen naar het meest prominente voorbeeld van verwijzingen naar ratings in financiële regelgeving, namelijk naar Richtlijn 2006/48/EG van het van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (herschikking) (Richtlijn 2006/48/EG)⁽¹⁴⁾, die bepaalt dat kredietinstellingen deze ratings mogen gebruiken als één van de referentiepunten voor de berekening van hun kapitaalvereisten voor solvabiliteitsdoeleinden⁽¹⁵⁾. De ECB begrijpt dat die benadering ratings zou omvatten die „grote gevolgen kunnen hebben voor het financieel stelsel”⁽¹⁶⁾. In dit verband bereikten de ministers van financiën van de G20 en de centrale-bankpresidentenop

⁽⁶⁾ Artikel 2, lid 1 van de ontwerpverordening.

⁽⁷⁾ Artikel 4, lid 1 van de ontwerpverordening.

⁽⁸⁾ Er wordt in de ontwerpverordening reeds voorzien in de gebruikmaking van ratings voor andere dan regelgevende doeleinden (zie artikel 4, lid 2 van de ontwerpverordening).

⁽⁹⁾ Zie lid 2.2 van de memorie van toelichting. Dit werd bevestigd in lid 5.2.4 het werkdocument van de diensten van de Commissie bij de ontwerpverordening, effectenbeoordeling, SEC (2008), 2745, 12 november 2008 (beschikbaar op de website van de Commissie onder www.eg.europa.eu

⁽¹⁰⁾ Artikel 1, Overweging 28, tweede zin van de ontwerpverordening verwijst naar het vereiste dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten over de nodige middelen dienen te beschikken om ervoor te zorgen dat de onderhavige ontwerpverordening bij de afgifte van „in de Gemeenschap te gebruiken ratings” wordt nageleefd.

⁽¹¹⁾ Zie overweging 2, alsook de overwegingen 6 en 38 van de ontwerpverordening.

⁽¹²⁾ Zie artikel 12, lid 1 en overweging 21 van de ontwerpverordening.

⁽¹³⁾ PB L 345 van 31.12.2003, blz. 64.

⁽¹⁴⁾ PB L 177 van 30.6.2006, blz. 1.

⁽¹⁵⁾ Zie paragraaf 1.1 van de Effectenbeoordeling en overweging 1 van de ontwerpverordening.

⁽¹⁶⁾ Zie paragraaf 2.2 van de memorie van toelichting.

14 maart 2009 een akkoord aangaande regelgevend toezicht, met inbegrip van de registratie van alle ratingbureaus waarvan de ratings worden gebruikt voor regelgevingsdoeleinden⁽¹⁷⁾. Aangezien echter „regelgevingsdoeleinden” niet nader gedefinieerd is, en het niet duidelijk is of het verwijzingen naar ratings zowel in de communautaire wetgeving (zoals uitgevoerd in nationale wetgeving) als in de nationale wetgeving omvat, suggereert de ECB dit te verduidelijken. Ten slotte kunnen enkele bepalingen van de ontwerpverordening, zoals de algemene verplichting voor ratingbureaus een „rating”⁽¹⁸⁾ mee te delen in strijd zijn met de beperkte reikwijdte van de ontwerpverordening tot voor regelgevingsdoeleinden gebruikte ratings.

Ten derde, de ontwerpverordening geldt alleen voor ratings die op basis van abonnement worden verspreid of openbaar gemaakt worden. Overeenkomstig de regels voor externe kredietbeoordelingsinstellingen (EKBI's) in Richtlijn 2006/48/EG⁽¹⁹⁾, wordt gesuggereerd te verduidelijken dat ratings als openbaar gemaakt gelden indien zij onder gelijkwaardige voorwaarden beschikbaar zijn voor potentiële gebruikers en het publiek naar behoren kan oordelen.

Ten vierde, ratings zouden dienen gebaseerd te zijn op methodologieën die kwalitatieve en kwantitatieve benaderingen combineren⁽²⁰⁾. Dienaangaande weze opgemerkt dat de door derden toegepaste ratinginstrumenten⁽²¹⁾ meestal uitsluitend gebaseerd zijn op kwantitatieve benaderingen en geen rekening houden met kwalitatieve informatie zoals de via contacten met de directie en het operationele personeel van de beoordeelde entiteiten verkregen informatie. Binnen het beleidskader voor monetaire beleidsoperaties van het Eurosysteem (omvattende de ECB en de nationale centrale banken van lidstaten die de euro aangenomen hebben (NCB's), wordt deze soort kredietbeoordelingssysteem anders behandeld dan de andere bronnen van kredietbeoordeling, zoals EKBI's. Daarom zou dienen te worden overwogen of de ontwerpverordening zou dienen te verduidelijken dat door ratinginstrumenten van derden geproduceerde ratings niet binnen het toepassingsgebied ervan vallen.

Specifieke opmerkingen

Impact van de ontwerpverordening op centrale-bank transacties

5. De ECB heeft direct te maken met de door ratingbureaus geleverde diensten in de context van Eurosysteem-taken en -verplichtingen aangaande zowel het voeren van monetaire beleidstransacties en andere centrale-bank transacties zoals het beheer van externe reserves en beheerstransacties van eigen middelen is⁽²²⁾. Artikel 18, lid 1, tweede streepje van Statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank (verder „de statuten van het ESCB”) bepaalt dat de ECB en NCB's krediettransacties verrichten met kredietinstellingen en andere marktpartijen, waarbij de verleende kredieten worden gedekt door toereikend onderpand. Een belangrijk beleenbaarheids criterium voor activa inzake monetaire-beleidstransacties is dat activa voldoen aan hoge kredietstandaarden, en het Eurosysteem Credit Assessment Framework (ECAAF) definieert daartoe de procedures, regels en technieken opdat aan het vereiste van het Eurosysteem van hoge kredietstandaarden werd voldaan. Bij de beoordeling van de kredietrisico's van beleenbare activa, houdt het Eurosysteem rekening met kredietbeoordelingsinformatie van kredietbeoordelingssystemen die tot één van vier bronnen behoren: EKBI's, in-house kredietbeoordelingssystemen van een NCB (IKBS's)⁽²³⁾, de op interne ratings gebaseerde systemen (IRB) van tegenpartijen of ratinginstrumenten van derde-verschaffers⁽²⁴⁾. Het Eurosysteem behoudt zich het recht voor te bepalen of een uitgifte, een emittent, debiteur of garant

⁽¹⁷⁾ Zie voetnoot 4 van dit advies.

⁽¹⁸⁾ Artikel 8, lid 1 van de ontwerpverordening.

⁽¹⁹⁾ Bijlage VI, Deel 2.

⁽²⁰⁾ Zie dienaangaande Richtlijn 2006/48/EG (Bijlage VI, Deel 2) die bepaalt dat bevoegde autoriteiten zowel met kwalitatieve als met kwantitatieve factoren rekening dienen te houden om te onderscheiden tussen de door elke kredietbeoordeling uitgedrukte relatieve risicograden.

⁽²¹⁾ Zie lid 5 van dit advies en paragraaf 6.3.1 van Bijlage I bij Richtsnoer ECB/2000/7 van 31 augustus 2000 betreffende monetaire beleidsinstrumenten en -procedures van het Eurosysteem (PB L 310 van 11.12.2000, blz. 1) (zie de niet-officiële geconsolideerde tekst van het Bureau voor officiële publicaties van de Europese Gemeenschappen, beschikbaar onder www.ecb.europa.eu).

⁽²²⁾ Zie de Bijdrage van het Eurosysteem, blz. 2.

⁽²³⁾ Voor IKBS's, zie ook de paragrafen 6 en 7 van het advies.

⁽²⁴⁾ Zie Afdeling 6.3.1 van Bijlage I bij Richtsnoer ECB/2000/7.

voldoet aan de vereisten voor hoge kredietstandaarden op basis van door haar relevant geachte informatie, die de basis van het verwerpen van de activa kan zijn. Ter garantie van de consistentie, nauwkeurigheid en vergelijkbaarheid van de vier in de ECAF gebruikte kredietbeoordelingsbronnen, heeft het Eurosysteem aanvaardingscriteria uitgewerkt voor deze in de ECAF gebruikte bronnen en houdt zij regelmatig toezicht op de resultaten van de kredietbeoordeling middels de benchmark van het Eurosysteem voor hoge kredietstandaarden ⁽²⁵⁾.

In deze context beveelt de ECB aan in een overweging te verduidelijken dat de bepalingen van de ontwerpverordening die gelden voor ratingbureaus het recht van het Eurosysteem, of van nationale centrale banken van lidstaten die de euro niet aangenomen hebben, onverlet laten krachtens hun nationale wetgeving de procedures, regels en criteria te definiëren die garanderen dat voldaan werd aan het vereiste van hoge kredietstandaarden voor activa die beleenbaar zijn voor monetaire-beleidstransacties en, indien gepast, de voorwaarden voor de gebruikmaking van ratings te bepalen in centrale-bank transacties.

Uitzonderingen voor in-house kredietbeoordelingssystemen van een NCB

6. De ontwerpverordening is niet van toepassing op ratings die worden afgegeven door publiekrechtelijke lichamen waarvan de ratings niet openbaar worden gemaakt of niet door de beoordeelde entiteit worden betaald ⁽²⁶⁾. Zoals hoger vermeld ⁽²⁷⁾, houdt het Eurosysteem bij de beoordeling van kredietstandaarden van beleenbare activa rekening met van diverse bronnen afkomstige kredietbeoordelingen, met inbegrip van door bepaalde nationale centrale banken toegepaste IKBS'en. Voor de tenuitvoerlegging van het monetair beleid van het Eurosysteem zijn deze IKBS'en belangrijk. Kredietvorderingen zijn bijvoorbeeld een essentiële bron van de door het Eurosysteem als onderpand aanvaarde activa en de debiteuren van die schuldverplichtingen zijn vaak middelgrote ondernemingen die alleen van die IKBS'en een rating krijgen ⁽²⁸⁾. De ECB meent dat het onevenredig zou zij deze IKBS'en „te onderwerpen aan de registratieprocedure van de ontwerpverordening. Bovendien zou het irrelevant noch passend zijn sommige bepalingen van de ontwerpverordening toe te passen op door NCB's "afgegeven ratings. IKBS-ratings (i) worden niet openbaar gemaakt en (ii) worden niet betaald door de beoordeelde entiteit. Daarom suggereert de ECB de bovenvermelde uitzondering op de ontwerpverordening tot door centrale banken geleverde ratings uit te breiden en de ontwerpverordening dienovereenkomstig te wijzigen.
7. De ECB aanvaardt dat voor deze systemen de ontwerpverordening niet zou dienen te gelden indien zij voldoen aan de voorwaarden van de ontwerpverordening, d.w.z. waarborging van de integriteit en de onafhankelijkheid van ratingactiviteiten. Binnen het monetair beleidskader van het Eurosysteem voor markttransacties geldt voor deze systemen reeds een grondige validatie en prestatiebewaking door het Eurosysteem, dat hen kan schorsen of uitsluiten onder bepaalde door haar gedefinieerde omstandigheden ⁽²⁹⁾. Daarom is de ECB van mening dat bovenvermelde voorwaarde automatisch als vervuld zou moeten gelden als een IKBS door de ECB werd gevalideerd voor monetaire beleidstransacties van het Eurosysteem. Aangaande door nationale centrale banken afgegeven kredietratings die voldoen aan de twee bovenvermelde voorwaarden, maar de ECB de IKBS niet geëvalueerd heeft, dient middels een in te voeren procedure te worden gecontroleerd of de IKBS „gelijkwaardig" is. In dergelijke gevallen suggereert de ECB dat nationale centrale banken bij de Commissie een uitzondering zouden kunnen aanvragen, en dat de Commissie, om de uniforme toepassing van de bovenvermelde criteria te garanderen, de ECB zouden dienen te raadplegen voorafgaande aan het besluit inzake de aangevraagde uitzondering, om te kunnen profiteren van de ervaring van de ECB op dat gebied. De ECB suggereert in de ontwerpverordening een dienovereenkomstige overweging op te nemen.

Toezicht op en registratie van ratingbureaus en erkenning van EKBI's

8. Richtlijn 2006/48/EG machtigt kredietinstellingen externe kredietbeoordelingen van IKBE's te gebruiken om de risicograad krachtens de gestandaardiseerde benadering ⁽³⁰⁾ en krachtens de op ratings

⁽²⁵⁾ Zie Afdeling 6.3.1 van Bijlage I bij Richtsnoer ECB/2000/7.

⁽²⁶⁾ Artikel 2, lid 2 van de ontwerpverordening.

⁽²⁷⁾ Zie paragraaf 5 van dit advies.

⁽²⁸⁾ Zie „The single list in the collateral framework of the Eurosystem", ECB Maandbericht, mei 2006, blz. 75-87 en de Bijdrage van het Eurosysteem, blz. 9.

⁽²⁹⁾ Zie Afdeling 6.3.4 van Bijlage I bij Richtlijn ECB/2000/7.

⁽³⁰⁾ Artikel 78 tot 83 en Bijlage VI.

gebaseerde methode van securitisatie⁽³¹⁾ te bepalen. De interactie tussen de regeling voor ratingbureaus krachtens de ontwerpverordening en het vigerende erkenningsproces voor EKBI's krachtens Richtlijn 2006/48/EG zou problematisch kunnen zijn en zou naar behoren besproken dienen te worden. In het bijzonder zou dienen te worden verduidelijkt dat ratingbureauregistratie krachtens de ontwerpverordening een voorwaarde is om in aanmerking te komen als een EKBI krachtens Richtlijn 2006/48/EG. Verder dient Richtlijn 2006/48/EG overeenkomstig te worden gewijzigd, zoals reeds gesuggereerd in een bijdrage van het Eurosysteem⁽³²⁾, „ter vermijding van dubbele procedures en dure overlappende vereisten” en ter garantie van de rechtsconsistentie. De vereisten bijvoorbeeld van objectiviteit, onafhankelijkheid, doorlopende controle, transparantie en bekendmaking in verband met de methodologie voor het toekennen van kredietbeoordelingen⁽³³⁾ zouden als vervuld gelden voor krachtens de ontwerpverordening geregistreerde ratingbureaus.

9. De ontwerpverordening bepaalt dat elke lidstaat een bevoegde autoriteit dient aan te duiden voor de doeleinden van de verordening⁽³⁴⁾. Krachtens Richtlijn 2006/48/EG zijn de nationale banktoezichthouders bevoegd ratingbureaus te erkennen als EKBI's overeenkomstig de vereisten van de Richtlijn⁽³⁵⁾. Indien het Comité van Europese Effectenregelgevers (CESR) of de door de ontwerpverordening aangeduide autoriteiten de taak van registratie en toezicht op ratingbureaus op zich nemen, zoals gesuggereerd in het de Larosière-Verslag⁽³⁶⁾, dienen zij de desbetreffende banktoezichthouders te raadplegen aangaande de registratie en het toezicht, alsook aangaande mogelijke sancties. De Gemeenschapswetgever kan ook van de herziening van Richtlijn 2006/48/EG gebruik maken om op basis van de ervaring uit de toegepaste EKBI-regeling⁽³⁷⁾, te beoordelen of de erkenningsmechanismen voor deze instellingen vereenvoudiging behoeven, ook gezien de mogelijke synergie met het machtigings- en het toezichtkader van ratingbureaus in de ontwerpverordening.

Samenwerking tussen bevoegde autoriteiten en uitwisseling van informatie

10. De ontwerpverordening legt een kader vast voor de registratie en het toezicht van de ratingactiviteiten op basis van een nauwe coördinatie tussen de nationale autoriteiten. De ECB merkt op dat de rol van het CESR beperkt blijft tot het verlenen van advies aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst i) aangaande ontwerp-registratiebesluiten of ontwerp-weigeringsbesluiten⁽³⁸⁾ en ii) in de ontwerpverordening⁽³⁹⁾ vermelde gevallen of in de gevallen dat die autoriteiten van plan zijn toezichtsmaatregelen⁽⁴⁰⁾ te nemen. Dienaangaande neemt de ECB nota van de door de de Larosière-Groep uitgedrukte zorg dat het systeem van „het verlenen van een licentie en het toezicht uit dit voorstel te omslachtig is” en dat „de toedeling van werk tussen de autoriteit van de lidstaat van herkomst en de van de lidstaat van ontvangst in het bijzonder niet voldoende doelmatig en efficiënt zou kunnen zijn”⁽⁴¹⁾. Bovendien stelt het de Larosière-Verslag voor de verantwoordelijkheid voor het verlenen van een licentie en het directe toezicht op instellingen binnen de EU, zoals ratingbureaus, toe te kennen aan de EU-autoriteit die het CESR zal worden. Het Eurosysteem heeft al verklaard de coördinerende rol van het CESR te ondersteunen⁽⁴²⁾, maar de rol van het CESR in verband met ratingbureaus dient nog herzien te worden gelet op de aanstaande tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van de de Larosière-Groep⁽⁴³⁾.

⁽³¹⁾ Artikel 94 tot 101 en Bijlage IX.

⁽³²⁾ Zie blz. 5.

⁽³³⁾ Zie in het bijzonder de artikelen 81 en 97, alsook Bijlage VI, Deel 2 van Richtlijn 2006/48/EG.

⁽³⁴⁾ Artikel 19, lid 1.

⁽³⁵⁾ Krachtens artikel 81, kan een EKBI die een externe kredietbeoordeling verschaft door de bevoegde autoriteit erkend worden als zijnde geschikt voor de bepaling van het risicogewicht van een vordering. Als de bevoegde autoriteiten van een lidstaat een EKBI hebben erkend, mogen de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten beslissen deze erkenning over te nemen en hoeven ze niet zelf een evaluatie te verrichten.

⁽³⁶⁾ Zie het Verslag van 25 februari 2009 van de groep op hoog niveau, voorgezeten door Jacques de Larosière aangaande financieel toezicht in de EU (hierna het de Larosière-Verslag), lid 67 (beschikbaar onder www.europa.eu).

⁽³⁷⁾ Zie de richtsnoeren van het Comité van Europese Banktoezichthouders (CEBS) van 20 januari 2006 aangaande de erkenning van externe kredietbeoordelingsinstellingen (beschikbaar op de website van CEBS onder www.c-eps.org).

⁽³⁸⁾ Zie Artikel 15 van de ontwerpverordening.

⁽³⁹⁾ Zie Artikel 18 van de ontwerpverordening.

⁽⁴⁰⁾ Zie artikel 21 en 22 van de ontwerpverordening.

⁽⁴¹⁾ Zie het Verslag van de de Larosière-Groep, paragraaf 67.

⁽⁴²⁾ Zie de Bijdrage van het Eurosysteem, blz. 5.

⁽⁴³⁾ Het Verslag van de de Larosière-Groep suggereert in paragraaf 67 dat „de taak van het verlenen van licenties aan ratingbureaus binnen de EU, het toezicht op hun werking en het voorstellen van wijzigingen op deze basis” dient te worden toevertrouwd aan het CESR.

11. De ECB benadrukt dat coördinatieregelingen voor de regelgeving en het toezicht van ratingbureaus voldoende betrokkenheid van het Eurosysteem toestaan, aangezien het zeer betrokken is bij de tenuitvoerlegging van centrale-bank operaties en gezien financiële stabiliteit. Dienaangaande suggereert zij de invoering in de ontwerpverordening van gelijkaardige faciliteiten als die in het Gemeenschapskader betreffende de informatie-uitwisseling tussen bevoegde autoriteiten en centrale banken van het ESCB ⁽⁴⁴⁾. Daarom stelt de ECB een met haar aanbeveling in advies CON/2009/17 ⁽⁴⁵⁾ overeenkomstige ontwerpwijziging. Verder zou de ECB de invoering van een verplichte raadpleging van het CEBS, alsook van het Comité van Europese toezichthouders op verzekeringen en bedrijfspensioenen vóór de publicatie van richtsnoeren voor bevoegde nationale autoriteiten verwelkomen ⁽⁴⁶⁾.

Ontheffingen voor plaatselijke ratingbureaus

12. De bijdrage van het Eurosysteem suggereert voor plaatselijke ratingbureaus die zich hoofdzakelijk met vennootshapsuitgiftes bezighouden in de ontwerpverordening een alternatieve en minder stringente behandeling op te nemen, en dat minder strenge vereisten voor lokale bureaus meer flexibiliteit mogelijk zouden maken en zouden bijdragen tot meer diversiteit onder de ratingbureaus, waardoor adviezen gediversifieerde worden ⁽⁴⁷⁾. Indien een dergelijke uitzondering overwogen zou worden voor kleinere ratingbureaus in de context van de medebeslissingsprocedure, dient te worden verzekerd dat grotere ratingbureaus die mogelijkheid niet misbruiken door hun activiteiten te splitsen. De ECB zou eveneens een effectenbeoordeling van de toepassing van de ontwerpverordening op het concentratieniveau van de ratingmarkt ondersteunen ⁽⁴⁸⁾.

Opzetten door het CESR van een centrale gegevensbank

13. De ontwerpverordening bepaalt dat ratingbureaus in een centrale door het CESR opgezette gegevensbank informatie dienen te verschaffen over „hun historische prestatiegegevens en over in het verleden verrichte ratingactiviteiten” ⁽⁴⁹⁾. De ECB is bereid de Commissie en het CESR bij te staan bij de creatie van deze gegevensbank die van belang zal zijn bij de vervulling van de activiteiten door het ESCB. Evenwicht is vereist tussen voor gebruikersbehoeften benodigde informatieniveau en de nalevingskosten voor ratingbureaus.

De ECB doet eveneens de volgende aanbevelingen. Ten eerste ware duidelijkheidshalve goed het volgende onderscheid in twee aparte artikelen van de ontwerpverordening te maken: i) de bepalingen aangaande openbaarmakingsvereisten voor ratingbureaus ii) en de bepalingen aangaande het opzetten door het CESR van een centrale gegevensbank en de aard van de gegevens en de informatie daarin. Ten tweede is het wenselijk de toekomstige in de gegevensbank beschikbare soorten gegevens en informatie te verduidelijken. De ECB begrijpt dat die informatie „gegevens omtrent de historische wanbetalingsgraden van haar ratingcategorieën” zal omvatten ⁽⁵⁰⁾. Ten derde, zouden de informatieverzameling

⁽⁴⁴⁾ Zie het voorstel van de Commissie voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG wat betreft banken die zijn aangesloten bij centrale instellingen, bepaalde eigenvermogensbestanddelen, grote posities, het toezichtkader en het crisisbeheer, COM (2008), 602 definitief, 1 oktober 2008, beschikbaar onder www.eur-lex.europa.eu

⁽⁴⁵⁾ ECB-Advies CON/2009/17 van 5 maart 2009 op verzoek van de Raad van de Europese Unie betreffende een Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG wat betreft banken die zijn aangesloten bij centrale instellingen, bepaalde eigenvermogensbestanddelen, grote posities, het toezichtkader en het crisisbeheer. Zie de paragrafen 13 en 14 van het advies en de ontwerpwijziging 5.

⁽⁴⁶⁾ Zie Artikel 18 van de ontwerpverordening.

⁽⁴⁷⁾ Zie de Bijdrage van het Eurosysteem, blz. 4.

⁽⁴⁸⁾ Dit zou een wijziging van artikel 34 van de ontwerpverordening vereisen.

⁽⁴⁹⁾ Zie artikel 9, lid 2 van de ontwerpverordening.

⁽⁵⁰⁾ In de ontwerpverordening dienen ratingbureaus om de zes maanden deze gegevens, alsook of die categorieën gewijzigd zijn, bekend te maken (Bijlage I, afdeling E, Deel II, punt 1 van de ontwerpverordening).

door het CESR, de opslagvoorwaarden ervan, de gegevensbankbeheersmaatregelen en de toegang ertoe, alsook mogelijke wijzigingen van de voor de gegevensbank en de ratingbureaus nader dienen te worden onderzocht. Dit kan de invoering van gedetailleerdere bepalingen of meer comitologie in de ontwerpverordening vereisen om technische maatregelen te kunnen nemen ter verduidelijking van de principes voor de organisatie en de werking van deze gegevensbank. Het CESR zou ook mogelijke synergie met andere initiatieven dienen te onderzoeken. Ten vierde, zou de gegevensbank dienen te verzekeren dat „relevante standaardgegevens over de prestaties van ratingbureaus beschikbaar zijn aan de hand waarvan marktdeelnemers sectorbrede vergelijkingen kunnen maken” ⁽⁵¹⁾. De ECB beveelt aan de CESR op te dragen historische statistieken op te stellen voor het toezicht op geleverde ratings en de die bevindingen regelmatig te publiceren. De ECB suggereert eveneens de bovenvermelde gegevens te structureren en op te slaan in een vergelijkbaar formaat dat de effecten en de ratings ervan identificeert op het niveau van het instrument of de emittent op basis van de het International Securities Identification Number (internationaal identificatienummer) voor emittenten. Verder dient te worden verzekerd dat beleggers het kredietrisico van hun portefeuilles beter kunnen beoordelen, d.w.z. beleggers zouden hun eigen conclusies moeten kunnen trekken aangaande de onderlinge statistische samenhang, zoals correlaties tussen ratingcategorieën verband houdend met de verschillende soorten entiteiten of instrumenten.

Additionele juridische en technische opmerkingen

14. In de ontwerpverordening wordt een ratingcategorie gedefinieerd als een „ratingsymbool dat wordt gebruikt om de verschillende ratings van elke ratingklasse aan te duiden teneinde een onderscheid te maken tussen de verschillende risicokenmerken van de verschillende soorten beoordeelde entiteiten, uitgevende instellingen en financiële instrumenten” ⁽⁵²⁾. Bovendien bepaalt de ontwerpverordening dat een ratingbureau de „ratingklassen waarvoor het ratingbureau een registratieaanvraag heeft ingediend” dient te leveren ⁽⁵³⁾. Deze bepalingen zouden kunnen worden vereenvoudigd zoals gesuggereerd in de Bijlage bij dit advies.
15. De ontwerpverordening bepaalt dat een ratingbureau toezicht dient te houden op ratings en deze „indien nodig” bij dient te stellen ⁽⁵⁴⁾. Een minimumfrequentie voor de bijstelling van de ratings zou de toewijding en de verplichtingen van ratingbureaus versterken regelmatig en actief toe te zien op hun uitgegeven ratings. De ECB beveelt daarom ten minste een jaarlijkse bijstelling aan. De ontwerpverordening bepaalt eveneens dat het ratingbureau na wijzigingen in de ratingmethodologie „alle ratings die op deze methoden, modellen of aannamen zijn gebaseerd” dienen bij te stellen ⁽⁵⁵⁾. De ECB suggereert te verduidelijken dat dit vereiste alleen geldt voor nog gebruikte ratings.
16. Onafhankelijke niet bij het dagelijkse bestuur betrokken leden van het bestuurs- of toezichthoudend orgaan spelen een cruciale rol bij de onafhankelijkheid en de kwaliteit van de ratings. De ontwerpverordening bepaalt dat deze niet bij het dagelijkse bestuur betrokken leden specifiek belangenconflicten dienen te voorkomen, en toezicht dienen te houden op het compliance- en governanceproces, met inbegrip van de toetsingsfunctie ⁽⁵⁶⁾. De toetsingsfunctie behelst een periodieke toetsing van de door het ratingbureau gehanteerde methoden en modellen, van de aanzienlijke wijzigingen aan de methoden daarin en van de geschiktheid ervan voor de beoordeling van nieuwe financiële instrumenten ⁽⁵⁷⁾. Gezien het belang van deze taken, beveelt de ECB aan dat de registratieaanvragen eveneens informatie dient te bevatten aangaande onafhankelijke niet bij het dagelijkse bestuur betrokken leden van het bestuurs- of toezichthoudende orgaan ⁽⁵⁸⁾.
17. De ontwerpverordening bepaalt dat ratingbureaus verplicht zijn de respectievelijke rechten en plichten van het ratingbureau en de beoordeelde entiteit te documenteren „voor ten minste de duur van de relatie met de betrokken beoordeelde entiteit” ⁽⁵⁹⁾. De ECB beveelt aan dat deze verplichting ten minste twee jaar na het einde van die relatie voortbestaat voor eventueel vereist ex-post onderzoek door de bevoegde autoriteiten ⁽⁶⁰⁾.

⁽⁵¹⁾ Zie lid 2.5.4 van de memorie van toelichting.

⁽⁵²⁾ Zie artikel 3, lid 1, onder f). Zie eveneens overweging 24, laatste zin van de ontwerpverordening en de verwijzing naar een subcomité dat gespecialiseerd is in ratings van alle door ratingbureaus beoordeelde activasoorten.

⁽⁵³⁾ Zie Bijlage II, punt 4 van de ontwerpverordening.

⁽⁵⁴⁾ Zie artikel 7, lid 4.

⁽⁵⁵⁾ Zie Artikel 7, lid 5, onder c).

⁽⁵⁶⁾ Zie Bijlage I, Afdeling A, punt 2, vijfde subparagraaf.

⁽⁵⁷⁾ Zie Bijlage I, Afdeling A, punt 7, vijfde subparagraaf van de ontwerpverordening.

⁽⁵⁸⁾ Zie Bijlage II van de ontwerpverordening.

⁽⁵⁹⁾ Zie Bijlage I, Afdeling B, punt 9.

⁽⁶⁰⁾ Vergelijk met Bijlage I, Afdeling B, punt 8 van de ontwerpverordening.

18. Er zijn verdere beoordelingen nodig aangaande de vraag of de regels van de ontwerpverordening die beogen te vermijden dat rechtstreeks bij het ratingproces betrokken werknemers gaan werken bij een beoordeelde entiteit, voldoende streng zijn ter vermijding of beperking van dergelijke praktijken. Daarom wordt gesuggereerd dat werknemers die rechtstreeks bij het ratingproces betrokken zijn, pas een essentiële leidinggevende functie bij de beoordeelde entiteit mogen aanvaarden nadat 18 maanden (in de plaats van 6) zijn verstreken sinds de rating werd afgegeven ⁽⁶¹⁾.
19. De verwijzing naar „schuldemissie” dient te worden vervangen door „financieel instrument” ⁽⁶²⁾.
20. In haar transparantieverlag dient het ratingbureau jaarlijks de financiële informatie over haar inkomsten, uitgesplitst naar vergoedingen voor „rating- en niet-ratingdiensten” met een uitvoerige beschrijving van elke dienstencategorie ter beschikking stellen ⁽⁶³⁾. Voorzover die „niet-ratingactiviteiten” „bijkomende diensten” zijn, dient de ontwerpverordening zulks te bepalen ⁽⁶⁴⁾.

Formuleringsvoorstellen

Voor zover het bovenvermelde advies tot wijzigingen in de Ontwerpverordening zou leiden, zijn formuleringsvoorstellen bijgevoegd in de bijlage.

Gedaan te Frankfurt am Main, 21 april 2009.

De president van de ECB

Jean-Claude TRICHET

⁽⁶¹⁾ Zie Bijlage I, Afdeling C, punten 6 en 7 van de ontwerpverordening.

⁽⁶²⁾ Zie Bijlage I, Afdeling E, II, punt 2, laatste subparagraaf.

⁽⁶³⁾ Zie Bijlage I, Afdeling E, III, punt 7 van de ontwerpverordening.

⁽⁶⁴⁾ Zie Bijlage I, Afdeling B, punt 4.

BIJLAGE

Formuleringsvoorstellen

Door de Commissie voorgestelde tekst ⁽¹⁾	Door de ECB voorgestelde wijzigingen ⁽²⁾
---	---

Wijziging 1

Nieuwe overweging 2a

„Momenteel geen tekst”	„Deze Verordening dient het recht van de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale centrale banken van lidstaten die de euro aangenomen hebben (hierna het „Eurosysteem”), of de rechten van de lidstaten die de euro niet aangenomen hebben onverlet te laten krachtens hun nationale wetgeving, de procedures, regels en criteria te definiëren middels welke voldaan wordt aan hoge kredietstandaarden voor activa die beleenbaar zijn voor monetaire-beleidstransacties en, indien gepast, eveneens de voorwaarden voor de gebruikmaking van ratings te bepalen in de context van haar centrale-banken transacties.”
------------------------	---

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 5 van het advies

Wijziging 2

Nieuwe overweging 2b

„Momenteel geen tekst”	„In-house kredietbeoordelingssystemen van nationale centrale banken van het ESCB vallen niet onder deze Verordening, indien door deze systemen gegeven ratings voldoen aan de criteria uit deze Verordening. De validatie van deze systemen door de ECB voor monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem dient te garanderen dat zij equivalent voldoen aan de voorwaarden van deze ontwerpverordening, die de integriteit en de onafhankelijkheid van ratingactiviteiten garanderen. In andere gevallen dient een vrijstelling te worden aangevraagd aan de Commissie door de nationale centrale banken van het ESCB. De Commissie besluit na overleg met de ECB ter uniforme toepassing van de vrijstellingscriteria.”
------------------------	---

Rechtvaardiging — Zie de paragrafen 6 en 7 van het advies

Wijziging 3

Artikel 2

„2. Deze verordening is niet van toepassing op niet-openbare ratings. Zij is niet van toepassing op ratings die worden afgegeven door publiekrechtelijke lichamen waarvan de ratings niet openbaar worden gemaakt of niet door de beoordeelde entiteit worden betaald.”	„2. Deze Verordening is niet van toepassing op: <ol style="list-style-type: none"> a) Niet-openbare ratings. Zij is niet van toepassing op ratings die worden afgegeven door publiekrechtelijke lichamen waarvan de ratings niet openbaar worden gemaakt of niet door de beoordeelde entiteit worden betaald afgegeven na een individuele aanvraag die uitsluitend wordt afgegeven aan de aanvrager ervan en niet openbaar dient te worden genmarkt of op basis van abonnement te worden verspreid;
---	--

Door de Commissie voorgestelde tekst ⁽¹⁾	Door de ECB voorgestelde wijzigingen ⁽²⁾
	<p>b) Ratings uitgegeven door centrale banken, die aan de volgende voorwaarden voldoen:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) niet betaald worden door de beoordeelde entiteit; ii) niet openbaar worden gemaakt; iii) waarvan de afgifte equivalent voldoet aan de voorwaarden van deze ontwerpverordening en de integriteit en de onafhankelijkheid van ratingactiviteiten garanderen; dit geldt criterium als vervuld indien door de ECB gevalideerde en op de website van de ECB vermelde in-house kredietbeoordelingssystemen van de nationale centrale banken inzake monetaire-beleidstransacties de ratings afgegeven. <p>3. Een nationale centrale bank van het ESCB die conform de criteria van lid 2, onder b) een rating afgeeft, maar welk in-house kredietbeoordelingssysteem niet door de ECB gevalideerd werd, vragen de Commissie om een vrijstelling van de toepassing van deze Verordening. Voor de uniforme toepassing van lid 2 onder b), raadpleegt de Commissie de ECB voor zij besluit. De Commissie publiceert op haar website de lijst van de centrale banken met een vrijstelling.</p> <p>4. Een ratingbureau dat erkenning wenst als een geschikte Externe Kredietbeoordelingsinstelling in de zin van Richtlijn 2006/48/EG, dient als een ratingbureau krachtens de Verordening te worden geregistreerd, tenzij het uitsluitend ratings van lid 2.</p> <p>5. Voor de doeleinden van de leden 1 en 2, gelden ratings als openbaar gemaakt indien zij onder gelijkwaardige voorwaarden beschikbaar zijn voor potentiële gebruikers en het publiek naar behoren kan oordelen."</p>
<i>Rechtvaardiging — Zie de paragrafen 4, 6, 7 en 8 van het advies</i>	

Wijziging 4

Artikel 3, lid 1

<p>„f) „ratingcategorie”: ratingsymbool dat wordt gebruikt om de verschillende ratings van elke ratingklasse aan te duiden teneinde een onderscheid te maken tussen de verschillende risicokenmerken van de verschillende soorten beoordeelde entiteiten, uitgevende instellingen en financiële instrumenten;”</p>	<p>„f) „ratingcategorie”: ~~ratingsymbool~~ een indicator die wordt gebruikt voor het kwantificeren binnen een door het ratingbureau bepaald rangordesysteem en voor elke soort entiteit, emittent of instrument die een rating krijgen dat de verschillende ratings van elke ratingklasse ~~ratings~~ identificeert teneinde een onderscheid te maken tussen de verschillende risicokenmerken van de verschillende soorten beoordeelde entiteiten, uitgevende instellingen en financiële instrumenten, waarbij de rating overeenstemt met de relatieve risicokenmerken van de entiteit, de emittent of het instrument die een rating krijgen en weergegeven wordt met symbolen, nummers of andere aanduidingen;”</p>
--	--

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 14 van het advies

Wijziging 5

Artikel 7

<p>„Ratingmethoden</p> <p>1. De methoden, modellen en belangrijke aan ratings ten grondslag liggende aannamen waarvan het ratingbureau bij het ratingproces gebruikmaakt, worden door het ratingbureau openbaar gemaakt.</p>	<p>„Ratingmethoden</p> <p>1. De methoden, modellen en belangrijke aan ratings ten grondslag liggende aannamen waarvan het ratingbureau bij het ratingproces gebruikmaakt en de kwalitatieve en kwantitatieve factoren waarop de methodes van de ratingbureaus gebaseerd zijn, worden door het ratingbureau openbaar gemaakt.</p>
--	---

Door de Commissie voorgestelde tekst ⁽¹⁾	Door de ECB voorgestelde wijzigingen ⁽²⁾
...	...
4. Een ratingbureau bewaakt de ratings en stelt zijn ratings bij wanneer zulks noodzakelijk blijkt. Een ratingbureau treft interne regelingen om de gevolgen voor ratings van veranderingen in het macro-economische klimaat of de omstandigheden op de financiële markten te monitoren.	4. Een ratingbureau bewaakt de ratings en stelt zijn ratings bij wanneer zulks noodzakelijk blijkt. Een toetsing gebeurt minstens één keer per jaar. Een ratingbureau treft interne regelingen om de gevolgen voor ratings van veranderingen in het macro-economische klimaat of de omstandigheden op de financiële markten te monitoren.
5. Bij een wijziging van de ratingmethoden, modellen of belangrijke aan een rating ten grondslag liggende aannamen gaat een ratingbureau over tot:	5. Bij een wijziging van de ratingmethoden, modellen of belangrijke aan een rating ten grondslag liggende aannamen gaat een ratingbureau over tot:
...	...
c) een heropstelling van alle ratings die op deze methoden, modellen of aannamen zijn gebaseerd."	c) een heropstelling van ~~alle~~ ratings die op deze methoden, modellen of aannamen zijn gebaseerd."

Rechtvaardiging — Zie de paragrafen 4 en 15 van het advies

Wijziging 6

Artikel 9, lid 2

„2. Ratingbureaus stellen informatie over hun historische prestatiegegevens en over in het verleden verrichte ratingactiviteiten beschikbaar in een centraal depot dat door het CESR is opgezet. Dit depot is toegankelijk voor het publiek.”	„2. ~~Ratingbureaus stellen informatie over hun historische prestatiegegevens en over in het verleden verrichte ratingactiviteiten beschikbaar in een centraal depot dat door het CESR is opgezet.~~ Dit depot is toegankelijk voor het publiek.”
---	--

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 13 van het advies

Wijziging 7

Artikel 9a

„Momenteel geen tekst”	<p>„CESR Centrale gegevensbank</p> <p>1. Ratingbureaus stellen informatie over hun historische prestatiegegevens (met inbegrip van gegevens aangaande de historische afwijkingspercentages van ratingcategorieën) en over in het verleden verrichte ratingactiviteiten ter beschikking in een door het CESR opgezette centrale gegevensbank.</p> <p>2. Dit depot is toegankelijk voor het publiek.</p> <p>3. Voor de uniforme toepassing van lid 1 en 2 zal de Commissie uitvoeringsmaatregelen aannemen overeenkomstig de in artikel 33, lid 3 gedefinieerde procedure.</p> <p>De Commissie dient met name het volgende te verduidelijken:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de soort gegevens en informatie die in de centrale gegevensbank beschikbaar zullen zijn, — de periodes die dergelijke historische prestatiegegevens en informatie bestrijken. — de tijdslimieten voor het beschikbaarstellen van dergelijke informatie, — de voorwaarden voor de opslag van dergelijke gegevens en informatie,
------------------------	---

Door de Commissie voorgestelde tekst ⁽¹⁾	Door de ECB voorgestelde wijzigingen ⁽²⁾
	<p>— het mededelingsformaat en de presentatie van dergelijke gegevens en informatie,</p> <p>— de gegevensbankbeheersregelingen,</p> <p>— de toegangsvoorwaarden voor de faciliteit.</p> <p>4. Op basis van de informatie in de centrale gegevensbank zal het CESR statistieken opstellen voor het toezicht op de historische ratingprestaties. De door het CESR opgemaakte statistieken worden periodiek gepubliceerd.</p> <p>5. Het CESR houdt rekening met mogelijke synergie met andere relevante initiatieven.”</p>

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 13 van het advies

Wijziging 8

Artikel 18, lid 2

„2. Uiterlijk (een jaar na de inwerkingtreding van deze Verordening) verstrekt het CESR richtsnoeren betreffende:”	„2. Uiterlijk (een jaar na de inwerkingtreding van deze Verordening) en na raadpleging van het Comité van Europese Banktoezichthouders en het Comité van Europese toezichthouders op verzekeringen en bedrijfspensioenen, zal CESR richtsnoeren verstrekken aangaande:”
--	---

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 11 van het advies

Wijziging 9

Nieuw Artikel 23a

„Momenteel geen tekst”	<p>„Informatie-uitwisseling</p> <p>1. De bevoegde autoriteiten leveren elkaar onverwijld de voor het uitvoeren van hun taken op grond van deze Verordening vereiste informatie.</p> <p>2. De bevoegde autoriteiten mogen informatie, met inbegrip van vertrouwelijke informatie, meedelen aan de autoriteiten die bevoegd zijn voor het toezicht op de instellingen van artikel 2, lid 1 en aan centrale banken van het ESCB, als die informatie relevant is voor de uitoefening van hun respectieve taken, met inbegrip van het voeren van het monetaire beleid, de uitoefening van toezicht op betalings-, clearing-, en effectenafwikkelingssystemen en de waarborging van de financiële stabiliteit; deze autoriteiten of centrale banken kunnen tevens voor de vervulling van de in deze Verordening vastgelegde functies indien nodig aan de betrokken autoriteiten relevant geachte informatie meedelen.”</p>
------------------------	---

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 11 van het advies

Door de Commissie voorgestelde tekst ⁽¹⁾Door de ECB voorgestelde wijzigingen ⁽²⁾**Wijziging 10**

Nieuw Artikel 33, lid 3

„Momenteel geen tekst”

„3. Bij verwijzing naar dit lid, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van de bepalingen van artikel 8 van dat besluit, met dien verstande dat de volgens deze procedure vastgestelde uitvoeringsmaatregelen de essentiële bepalingen van deze Verordening niet mogen wijzigen.”

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 13 van het advies

Wijziging 11

Bijlage I, Afdeling B, punt 9

„9. Gegevens over de respectieve rechten en plichten van het ratingbureau en de beoordeelde entiteit of haar gelieerde derde partijen in het kader van een dienstverleningscontract worden voor ten minste de duur van de relatie met de betrokken beoordeelde entiteit of haar gelieerde derde partijen bewaard.”

„9. Gegevens over de respectieve rechten en plichten van het ratingbureau en de beoordeelde entiteit of haar gelieerde derde partijen in het kader van een dienstverleningscontract worden voor ten minste ~~de duur~~ **twee jaar na het einde** van de relatie met de betrokken beoordeelde entiteit of haar gelieerde derde partijen bewaard.”

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 17 van het advies

Wijziging 12

Bijlage I, Afdeling C, punt 7

„7. Werknemers die rechtstreeks bij het ratingproces betrokken zijn, mogen pas een essentiële leidinggevende functie bij de beoordeelde entiteit of haar gelieerde derde partij aanvaarden nadat zes maanden zijn verstreken sinds de rating is afgegeven.”

„7. Werknemers die rechtstreeks bij het ratingproces betrokken zijn, mogen pas een essentiële leidinggevende functie bij de beoordeelde entiteit of haar gelieerde derde partij aanvaarden nadat ~~6~~ **18** maanden zijn verstreken sinds de rating is afgegeven.”

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 18 van het advies

Wijziging 13

Bijlage I, Sectie E, Deel II, punt 2

„...”

Voor de toepassing van de eerste alinea wordt onder „cliënt” het volgende verstaan: een onderneming, haar dochterondernemingen en de verbonden ondernemingen waarin de onderneming een deelneming van meer dan 20 % heeft, alsook alle andere entiteiten ten aanzien waarvan het namens een cliënt als onderhandelaar is opgetreden bij de structurering van een schuldemissie en waarbij, direct of indirect, een vergoeding aan het ratingbureau is betaald voor het afgeven van een rating voor deze schuldemissie.”

„...”

Voor de toepassing van de eerste alinea wordt onder „cliënt” het volgende verstaan: een onderneming, haar dochterondernemingen en de verbonden ondernemingen waarin de onderneming een deelneming van meer dan 20 % heeft, alsook alle andere entiteiten ten aanzien waarvan het namens een cliënt als onderhandelaar is opgetreden bij de structurering van een ~~schuldemissie~~ **financieel instrument** en waarbij, direct of indirect, een vergoeding aan het ratingbureau is betaald voor het afgeven van een rating voor ~~deze schuldemissie~~ **dit financieel instrument.**”

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 19 van het advies

Door de Commissie voorgestelde tekst ⁽¹⁾	Door de ECB voorgestelde wijzigingen ⁽²⁾
---	---

Wijziging 14

Bijlage II

„4. ratingklassen waarvoor het ratingbureau een registratieaanvraag heeft ingediend;”	„4. soort ratingklassen waarvoor het ratingbureau een registratieaanvraag heeft ingediend;”
---	--

*Rechtvaardiging — Zie paragraaf 14 van het advies***Wijziging 15**

Bijlage II, nieuwe punt 7a

„Momenteel geen tekst”	„ Informatie aangaande onafhankelijke niet bij het dagelijkse bestuur betrokken leden van het het bestuurs- of toezichhoudende orgaan, ”
------------------------	---

Rechtvaardiging — Zie paragraaf 16 van het advies⁽¹⁾ Doorstreping betreft tekst die de ECB voorstelt te schrappen.⁽²⁾ Door de vetgedrukte tekst stelt de ECB voor tekst toe te voegen.

II

(Mededelingen)

INTERINSTITUTIONELE AKKOORDEN

COMMISSIE

Aanvaarding van de richtsnoeren voor het onderzoek van de steunmaatregelen van de staten in de visserij- en de aquacultuursector ⁽¹⁾

(2009/C 115/02)

Overeenkomstig artikel 26, lid 1, van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad van 22 maart 1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag ⁽²⁾ deelt de Commissie het volgende mee:

Krachtens punt 5.2 van de richtsnoeren voor het onderzoek van de steunmaatregelen van de staten in de visserij- en de aquacultuursector is de lidstaten bij brief van 15 april 2008 verzocht uiterlijk op 1 september 2008 schriftelijk te bevestigen dat zij deze voorstellen voor dienstige maatregelen aanvaarden. In die brief is de lidstaten eraan herinnerd dat, overeenkomstig bovengenoemde richtsnoeren, wanneer een lidstaat zijn aanvaarding niet vóór die datum schriftelijk heeft bevestigd, de Commissie aanneemt dat deze lidstaat de voorstellen heeft aanvaard, tenzij deze lidstaat schriftelijk uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven niet met de voorstellen in te stemmen.

Bij brief van 30 mei 2008 hebben de Finse autoriteiten gemeld dat zij een bestaande steunregeling betreffende verzekeringen in de visserijsector wel willen aanpassen, maar niet zo ingrijpend als in de dienstige maatregelen is bepaald. De regeling is aan de Commissie gemeld bij brief van 27 april 1995 op grond van artikel 144, onder a), van de Akte van toetreding van de Republiek Finland tot de Europese Unie, en werd derhalve beschouwd als een bestaande steunmaatregel in de zin van artikel 93, lid 1, van het EG-Verdrag.

De overige lidstaten hebben ofwel schriftelijk geantwoord dat zij de dienstige maatregelen aanvaarden, ofwel niet geantwoord, wat overeenkomstig de brief van 15 april 2008 als een aanvaarding wordt beschouwd.

De Commissie gaat er derhalve van uit dat alle lidstaten, met uitzondering van Finland met betrekking tot bovengenoemde regeling, de voorstellen hebben aanvaard en dat alle momenteel geldende steunregelingen met ingang van 1 september 2008 op de desbetreffende richtsnoeren zijn afgestemd.

⁽¹⁾ PB C 84 van 3.4.2008, blz. 10.

⁽²⁾ PB L 83 van 27.3.1999, blz. 1.

IV

(Informatie)

INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE INSTELLINGEN EN ORGANEN VAN DE
EUROPESE UNIE

COMMISSIE

Wisselkoersen van de euro ⁽¹⁾

19 mei 2009

(2009/C 115/03)

1 euro =

Munteenheid	Koers	Munteenheid	Koers		
USD	US-dollar	1,3612	AUD	Australische dollar	1,7563
JPY	Japane yen	130,91	CAD	Canadese dollar	1,5754
DKK	Deense kroon	7,4465	HKD	Hongkongse dollar	10,5513
GBP	Pond sterling	0,87940	NZD	Nieuw-Zeelandse dollar	2,2512
SEK	Zweedse kroon	10,4705	SGD	Singaporese dollar	1,9914
CHF	Zwitserse frank	1,5146	KRW	Zuid-Koreaanse won	1 695,45
ISK	IJslandse kroon		ZAR	Zuid-Afrikaanse rand	11,5437
NOK	Noorse kroon	8,7450	CNY	Chinese yuan renminbi	9,2896
BGN	Bulgaarse lev	1,9558	HRK	Kroatische kuna	7,3600
CZK	Tsjechische koruna	26,669	IDR	Indonesische roepia	13 946,30
EEK	Estlandse kroon	15,6466	MYR	Maleisische ringgit	4,8057
HUF	Hongaarse forint	278,18	PHP	Filipijnse peso	64,169
LTL	Litouwse litas	3,4528	RUB	Russische roebel	43,3374
LVL	Letlandse lat	0,7091	THB	Thaise baht	46,839
PLN	Poolse zloty	4,3770	BRL	Braziliaanse real	2,7959
RON	Roemeense leu	4,1655	MXN	Mexicaanse peso	17,5799
TRY	Turkse lira	2,0923	INR	Indiase roepie	65,0450

⁽¹⁾ Bron: door de Europese Centrale Bank gepubliceerde referentiekosten.

V

(Bekendmakingen)

BESTUURLIJKE PROCEDURES

EUROPEES BUREAU VOOR PERSONEELSSELECTIE (EPSO)

AANKONDIGING VAN ALGEMEEN VERGELIJKEND ONDERZOEK EPSO/AD/174/09*(2009/C 115/04)*

Het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO) organiseert het algemeen vergelijkend onderzoek EPSO/AD/174/09 voor de aanwerving van Conferentietolken (AD 5/AD 7) voor de Poolse taal.

De aankondiging van het vergelijkend onderzoek wordt alleen in het Pools bekendgemaakt in Publicatieblad C 115 A van 20 mei 2009.

Aanvullende informatie is beschikbaar op de website van EPSO: <http://eu-careers.eu>

PROCEDURES IN VERBAND MET DE UITVOERING VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE HANDELSPOLITIEK

COMMISSIE

Bericht van het naderende vervallen van bepaalde antidumpingmaatregelen

(2009/C 115/05)

1. Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad van 22 december 1995 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping uit landen die geen lid zijn van de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾ maakt de Commissie bekend dat de hieronder vermelde antidumpingmaatregelen zullen vervallen op de hieronder aangegeven datum, tenzij een nieuw onderzoek wordt geopend overeenkomstig de volgende procedure.

2. Procedure

De communautaire producenten kunnen een schriftelijk verzoek om een nieuw onderzoek indienen. Dit verzoek moet voldoende bewijsmateriaal bevatten om aan te tonen dat voortzetting of herhaling van dumping en schade bij het vervallen van de maatregelen waarschijnlijk is.

Indien de Commissie besluit een nieuw onderzoek naar de betrokken maatregelen te openen, zullen de importeurs, de exporteurs, de vertegenwoordigers van het land van uitvoer en de communautaire producenten in de gelegenheid worden gesteld de in het verzoek om een nieuw onderzoek verstrekte informatie aan te vullen, te weerleggen of daarop commentaar te leveren.

3. Termijn

De communautaire producenten kunnen een schriftelijk verzoek tot opening van een nieuw onderzoek indienen, dat ten minste drie maanden voor de hieronder vermelde datum in het bezit moet zijn van de Europese Commissie, Directoraat-generaal Handel (Eenheid H-1), N-105 4/92, 1049 Brussel ⁽²⁾.

4. Dit bericht wordt bekendgemaakt overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EG) nr. 384/96.

Product	Land(en) van oorsprong of van uitvoer	Maatregelen	Referentie	Vervaldatum
Wolframcarbide en gesmolten wolframcarbide	Volksrepubliek China	Anti-dumpingrecht	Verordening (EG) nr. 2268/2004 van de Raad (PB L 395 van 31.12.2004, blz. 56)	1.1.2010

⁽¹⁾ PB L 56 van 6.3.1996, blz. 1.

⁽²⁾ Fax: +32 22956505.

Bericht van het naderend vervallen van bepaalde antidumpingmaatregelen

(2009/C 115/06)

1. Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad van 22 december 1995 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping uit landen die geen lid zijn van de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾ maakt de Commissie bekend dat de hieronder vermelde antidumpingmaatregelen zullen vervallen op de hieronder aangegeven datum, tenzij een nieuw onderzoek wordt geopend overeenkomstig de volgende procedure.

2. Procedure

De communautaire producenten kunnen een schriftelijk verzoek om een nieuw onderzoek indienen. Dit verzoek moet voldoende bewijsmateriaal bevatten om aan te tonen dat voortzetting of herhaling van dumping en schade bij het vervallen van de maatregelen waarschijnlijk is.

Indien de Commissie besluit een nieuw onderzoek naar de betrokken maatregelen te openen, zullen de importeurs, de exporteurs, de vertegenwoordigers van het land van uitvoer en de communautaire producenten in de gelegenheid worden gesteld de in het verzoek om een nieuw onderzoek verstrekte informatie aan te vullen, te weerleggen of daarop commentaar te leveren.

3. Termijn

De communautaire producenten kunnen een schriftelijk verzoek tot opening van een nieuw onderzoek indienen, dat ten minste drie maanden voor de hieronder vermelde datum in het bezit moet zijn van de Europese Commissie, Directoraat-generaal Handel (Eenheid H-1), N-105 4/92, 1049 Brussel ⁽²⁾.

4. Dit bericht wordt bekendgemaakt overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad van 22 december 1995.

Product	Land(en) van oorsprong of van uitvoer	Maatregelen	Referentie	Vervaldatum
Glyfosaat	Volksrepubliek China	Anti-dumpingrecht	Verordening (EG) nr. 1683/2004 van de Raad (PB L 303 van 30.9.2004, blz. 1) uitgebreid tot vanuit Maleisië en Taiwan verzonden invoer van glyfosaat (EG) nr. 163/2002 van de Raad (PB L 30 van 31.1.2002, blz. 1)	1.10.2009

⁽¹⁾ PB L 56 van 6.3.1996, blz. 1.

⁽²⁾ Fax +32 22956505.

PROCEDURES IN VERBAND MET DE UITVOERING VAN HET
GEMEENSCHAPPELIJK MEDEDINGINGSBELEID

COMMISSIE

Voorafgaande aanmelding van een concentratie

(Zaak COMP/M.5481 — AREVA SA/AREVA NP)

Voor een vereenvoudigde procedure in aanmerking komende zaak

(Voor de EER relevante tekst)

(2009/C 115/07)

1. Op 11 mei 2009 heeft de Commissie een aanmelding van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad ⁽¹⁾ ontvangen. Hierin is meegedeeld dat AREVA SA (Frankrijk) in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van genoemde verordening, de volledige en uitsluitende zeggenschap verkrijgt over AREVA NP (Frankrijk), een onderneming die voorheen onder de gezamenlijke zeggenschap stond van AREVA SA en Siemens AG (Duitsland), daar Siemens AG besloten heeft zich volledig terug te trekken uit AREVA NP.

2. De bedrijfswerkzaamheden van de betrokken ondernemingen zijn:

- AREVA SA: ontwerp, productie en verkoop van oplossingen voor elektriciteitsopwekking, -transmissie en -distributie,
- AREVA NP: ontwerp en bouw van het nucleaire eiland voor kerncentrales, engineering, veiligheidsinstrumenten en controle, modernisering, onderhouds- en reparatiediensten alsook ontwerp en vervaardiging van splijtstofelementen.

3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 139/2004 kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter aangehouden. Hierbij dient te worden aangetekend dat, overeenkomstig de mededeling van de Commissie betreffende een vereenvoudigde procedure voor de behandeling van bepaalde concentraties krachtens Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad ⁽²⁾, deze zaak in aanmerking komt voor de in voormelde mededeling beschreven procedure.

4. De Commissie verzoekt belanghebbenden haar hun eventuele opmerkingen over de voorgenomen concentratie kenbaar te maken.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per faxbericht (+32 2 2964301 of 2967244) of per post, onder vermelding van zaaknummer COMP/M.5481 — AREVA SA/AREVA NP, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Griffie voor concentraties
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 56 van 5.3.2005, blz. 32.

Voorafgaande aanmelding van een concentratie
(Zaak COMP/M.5524 — Météo-France/CDC/NYSE Euronext/MetNext)
Voor een vereenvoudigde procedure in aanmerking komende zaak
(Voor de EER relevante tekst)
(2009/C 115/08)

1. Op 30 april 2009 heeft de Commissie een aanmelding van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad⁽¹⁾ ontvangen. Hierin is meegedeeld dat Caisse des Dépôts et Consignations („CDC”, Frankrijk), eigendom van de Franse staat, Météo-France (Frankrijk), eigendom van de Franse staat, en NYSE Euronext (Verenigde Staten), in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van genoemde verordening, de gezamenlijke zeggenschap verkrijgen over MetNext (Frankrijk) door de verwerving van aandelen.
2. De bedrijfswerkzaamheden van de betrokken ondernemingen zijn:
  - CDC: staatsconcern met activiteiten op het gebied van verzekeringen van personen (CNP Assurances), onroerend goed (SNI en Icade), kapitaalinvesteringen en diensten,
  - Météo-France: verzamelt en verstrekt Franse en Europese weer- en klimaatinformatie,
  - NYSE Euronext: beheer van markten voor financiële instrumenten,
  - MetNext: ontwikkelt producten die zijn bedoeld om i) ondernemers de mogelijkheid te bieden om de gevolgen van weersveranderingen voor hun bedrijfsactiviteiten te beheren en hierop te anticiperen en ii) sommige dienstenaanbieders (met name verzekeraars) in staat te stellen een op een index gebaseerde verzekering voor weersomstandigheden voor hun cliënten op te zetten, en brengt deze op de markt.
3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 139/2004 kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter aangehouden. Hierbij dient te worden aangetekend dat, overeenkomstig de mededeling van de Commissie betreffende een vereenvoudigde procedure voor de behandeling van bepaalde concentraties krachtens Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad⁽²⁾, deze zaak in aanmerking komt voor de in voormelde mededeling beschreven procedure.
4. De Commissie verzoekt belanghebbenden haar hun eventuele opmerkingen over de voorgenomen concentratie kenbaar te maken.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per faxbericht (+32 2 2964301 of 2967244) of per post, onder vermelding van zaaknummer COMP/M.5524 — Météo-France/CDC/NYSE Euronext/MetNext, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Griffie voor concentraties
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 56 van 5.3.2005, blz. 32.

PROCEDURES IN VERBAND MET DE UITVOERING VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK MEDEDINGINGSBELEID

Commissie

2009/C 115/07	Voorafgaande aanmelding van een concentratie — (Zaak COMP/M.5481 — AREVA SA/AREVA NP) — Voor een vereenvoudigde procedure in aanmerking komende zaak ⁽¹⁾ 20
2009/C 115/08	Voorafgaande aanmelding van een concentratie — (Zaak COMP/M.5524 — Météo-France/CDC/NYSE Euronext/MetNext) — Voor een vereenvoudigde procedure in aanmerking komende zaak ⁽¹⁾ 21

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

Abonnementsprijzen 2009 (excl. btw, incl. verzendkosten voor normale verzending)

<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	1 000 EUR per jaar (*)
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	100 EUR per maand (*)
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, papieren versie + cd-rom (jaarlijks)	22 officiële talen van de Europese Unie	1 200 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	700 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	70 EUR per maand
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , C-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	400 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , C-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	40 EUR per maand
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, cd-rom (maandelijks) (cumulatief)	22 officiële talen van de Europese Unie	500 EUR per jaar
<i>Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie</i> (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen), cd-rom, verschijnt twee keer per week	Meertalig: 23 officiële talen van de Europese Unie	360 EUR per jaar (= 30 EUR per maand)
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , C-serie „Vergelijkende onderzoeken”	Taal (talen) van het (de) vergelijkende onderzoek(en)	50 EUR per jaar

(*) Verkoop van losse nummers: t/m 32 bladzijden: 6 EUR
33 t/m 64 bladzijden: 12 EUR
meer dan 64 bladzijden: prijs verschilt per nummer.

Het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, dat in de officiële talen van de Europese Unie verschijnt, is verkrijgbaar in 22 verschillende taalversies. Het abonnement omvat de L-serie (Wetgeving) en de C-serie (Mededelingen en bekendmakingen).

Ieder abonnement geldt slechts voor één enkele taalversie.

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 920/2005 van de Raad, bekendgemaakt in Publicatieblad L 156 van 18 juni 2005, waarin is bepaald dat de instellingen van de Europese Unie tijdelijk niet verplicht zijn om alle rechtsbesluiten in het lers te redigeren en in die taal bekend te maken, worden de in het lers opgestelde nummers van het Publicatieblad apart verkocht.

Het abonnement op het *Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie* (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen) omvat alle 23 officiële taalversies op één meertalige cd-rom.

Op verzoek kunnen de abonnees op het *Publicatieblad van de Europese Unie* eveneens de verschillende bijlagen van het Publicatieblad ontvangen. De abonnees worden op de hoogte gebracht van het verschijnen van bijlagen door middel van een „Bericht aan de lezer” in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Verkoop en abonnementen

Niet-kosteloze publicaties uitgegeven door het Publicatiebureau zijn verkrijgbaar bij onze verkoopkantoren. Een lijst met verkoopkantoren is te vinden op het volgende internetadres:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_nl.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) heeft u direct en gratis toegang tot het recht van de Europese Unie. Op deze website kunt u het *Publicatieblad van de Europese Unie* raadplegen. U vindt er eveneens de verdragen, de wetgeving, de jurisprudentie en de voorbereidende wetgevende besluiten.

Meer informatie over de Europese Unie is te vinden op de volgende website: <http://europa.eu>